

УДК 347.73

Андріана КУТ

Національний університет “Львівська політехніка”,
студентка першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти Навчально-наукового інституту
права, психології та інноваційної освіти
andriana.kut.pv.2022@lpnu.ua
ORCID: 0009-0004-6618-9288

Римма РИМАРЧУК

Національний університет “Львівська політехніка”,
доцент кафедри цивільного права та процесу
Навчально-наукового інституту права,
психології та інноваційної освіти,
кандидат юридичних наук, доцент
rimma.m.rimarchuk@lpnu.ua
ORCID: 0000-0002-4411-6860

БАНКІВСЬКА ТАЄМНИЦЯ ТА ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЇЇ РОЗГолошення

<http://doi.org/10.23939/law2025.47.137>

© Кут А., Римарчук Р., 2025

Захист банківської таємниці є одним із ключових аспектів фінансової стабільності держави, що забезпечує довіру громадян до банківської системи. У цивільному праві банківська таємниця розглядається як елемент охорони приватного життя та захисту прав власності, що закріплені в Конституції України та Цивільному кодексі України. Проте в умовах боротьби з фінансовими злочинами та корупцією держава змушена шукати механізми контролю за фінансовими потоками, що іноді потребує розкриття банківської інформації. Традиційне збереження абсолютної конфіденційності банківських даних вже не завжди відповідає сучасним викликам, оскільки може використовуватися для приховування незаконної діяльності. Банківська таємниця є важливим елементом фінансової стабільності та захисту прав клієнтів банків, оскільки гарантує конфіденційність їхніх фінансових операцій. Водночас потреба державного контролю у сфері запобігання фінансовим злочинам, відмиванню коштів і корупції ставить питання про можливість розкриття банківської інформації. Це створює юридичну та етичну дилему: як забезпечити баланс між правом громадян на приватність та необхідністю держави контролювати фінансові потоки для суспільного блага. Цивільне право, що захищає особисту та майнову інформацію, визнає важливість банківської таємниці, однак допускає її обмеження у виняткових випадках. Головним викликом є створення правових механізмів, які б дозволяли державі ефективно здійснювати фінансовий контроль без порушення прав добросовісних клієнтів банків. Вдосконалення законодавства має сприяти прозорості фінансової системи та зміцненню довіри громадян до банків, забезпечуючи при цьому належний рівень захисту їхніх персональних даних. Аналіз банківської

таємниці в Україні в контексті цивільного права дає можливість визначення балансу між захистом фінансової конфіденційності та потребою державного контролю.

Ключові слова: банк, банківська таємниця, нормативна база, держава, національний банк, банківські операції, майнові права.

Постановка проблеми. У статті зосереджено увагу на порівнянні правового регулювання банківської таємниці в Україні, аналізі чинної нормативно-правової бази, що регулює це питання в контексті цивільного права. Досліджуються можливості удосконалення законодавства для забезпечення більшої прозорості фінансової системи без порушення фундаментальних цивільних прав громадян. Одна з ключових цілей – продемонструвати переваги та ризики розкриття банківської таємниці не лише з погляду державного контролю, а й у контексті збереження договірної дисципліни, захисту персональних даних і майнових прав клієнтів банків.

Аналіз дослідження проблеми. Стан ефективності банківської системи та дотримання норм досліджували у своїх наукових роботах такі автори, як М. В. Багінська, А. І. Берлач, П. А. Воробей, Д. О. Гетьманцев, Н. І. Демчук, С. С. Єсімова, І. Б. Заверуха, І. М. Колодій, В. В. Корнієнко, О. А. Костюченко, С. А. Кузнецова, Т. А. Латковська, А. І. Марущак, Н. Ю. Онищук, Ю. В. Пирожкова, А. М. Путренко, О. Е. Радутний, Г. О. Сандюк, А. І. Сирота, С. Ф. Смерічевський, В. В. Смірнов, М. В. Старинський, О. О. Тихонова, Є. В. Тітомер, А. В. Хижняк, Т. О. Чернадчук.

Метою статті є детальний аналіз банківської таємниці в Україні крізь призму цивільного права, зокрема механізмів її захисту та можливостей розкриття в окремих випадках відповідно до норм Цивільного кодексу України та інших законодавчих актів. Одним із важливих аспектів є дослідження того, як розкриття банківської інформації може впливати на майнові права громадян, договірні відносини між банком і клієнтом, а також на забезпечення цивільно-правової відповідальності у випадках порушення прав осіб. Особлива увага надається необхідності балансу між забезпеченням конфіденційності банківських даних та потребою держави у контролі фінансових операцій.

Виклад основного матеріалу. Питання банківської таємниці є актуальним для сьогодення українців, оскільки воно безпосередньо впливає на довіру громадян до фінансових установ та стабільність економіки. Для повного розуміння цієї теми важливо визначити поняття банківської таємниці та проаналізувати поточний стан банківської системи України.

Зі словника фінансово-правових термінів можемо зрозуміти, що банківська таємниця – інформація щодо діяльності та фінансового становища клієнта, яка стала відомою банку у процесі обслуговування клієнта та взаємовідносин з ним чи третім особам під час надання послуг банку. З цього поняття випливає, що вся інформація, яка зберігається в базі банку, конфіденційна та не підлягає розголошенню. Розголошення такої інформації є незаконним і тягне за собою відповідальність банку у вигляді відшкодування завданих збитків та компенсації моральної шкоди [1, с. 28–29].

У будь-якій країні, незалежно від її економічної моделі та суспільного устрою, банківська система відіграє ключову роль. Вона забезпечує економіку необхідними фінансовими ресурсами, сприяє вільному руху капіталу, здійсненню розрахунків між суб'єктами господарювання, кредитуванню економіки та виконанню низки інших важливих функцій.

Без розвиненої банківської системи неможливо уявити стабільної та ефективної економіки держави. Вона відіграє вирішальну роль у забезпеченні сталого економічного розвитку, регулює грошові потоки та створює умови для розширеного відтворення економічних процесів.

Законодавець прописує банківську таємницю як інформацію щодо діяльності клієнта банку. Отже, банківською таємницею вважається не тільки інформація про банківські рахунки клієнта, а й інформація щодо організаційно-правової структури та комерційної діяльності юридичної особи [2].

Розвинена банківська система є ключовою умовою стабільного функціонування економіки, забезпечуючи діяльність суб'єктів господарювання та наповнення державного бюджету. Саме через ефективну банківську систему можливе проведення масштабної реструктуризації економіки. Крім того, надійний і добре розвинений банківський сектор відіграє важливу роль у підтримці економічної стабільності країни, сприяючи її фінансовій стійкості та зростанню.

Постановою Правління Національного банку України № 33 від 18 березня 2024 року “Про затвердження Змін до Правил зберігання, захисту, використання та розкриття банківської таємниці” визначено, що банки, за запитом уповноважених державних органів та осіб, визначених у частині першій статті 62 Закону про банки, надають у паперовому або електронному вигляді згідно з вимогами, викладеними в додатку до цих Правил, інформацію щодо банківських рахунків клієнтів та операцій, проведених на користь чи за дорученням клієнта, серед яких: операції без відкриття рахунків, а саме відомості на конкретно визначену дату або за конкретний проміжок часу та стосовно конкретної юридичної або фізичної особи, фізичної особи-підприємця. Таке рішення може призвести до розширення тіньового сектору та активізації шахраїв. Держані органи, визначені в Законі “Про банки та банківську діяльність”, можуть без дозволу суду отримати доступ до інформації про операції за рахунками осіб, зокрема інформації про контрагентів, навіть, якщо їхні рахунки відкриті в інших банках [3].

Предметом судового контролю під час розгляду справ про розкриття банками інформації, яка містить банківську таємницю, щодо юридичних та фізичних осіб, є наявність підстав (мети її використання та обґрунтування необхідності отримання) для розкриття такої інформації і визначених законом повноважень у заявника вимагати її розкриття.

Обґрунтування банківської конфіденційності є цілком очевидним і базується на взаємній довірі, яка визнається як в англосаксонському, так і в континентальному прецедентному праві: клієнт зобов'язаний надати свої персональні дані, які можуть мати досить особистий характер, і водночас банк зобов'язаний не розголошувати цю інформацію, за винятком низки дуже обмежених ситуацій. Якби банківська конфіденційність не була невід'ємною рисою взаємодії між банком і клієнтом, громадськість не мала б довіри до банків.

Для того, щоб розкрити банківську таємницю, потрібні підстави та обґрунтування значущості отримання такої інформації для попередження або притягнення осіб до відповідальності.

У подібних ситуаціях банк зобов'язаний керуватися нормами чинного законодавства. Зазвичай розкриття банківської таємниці можливе лише на підставі офіційного судового рішення або в передбачених законом випадках. Водночас банк повинен ретельно перевірити законність і обґрунтованість запиту, щоб не допустити порушення прав своїх клієнтів. Якщо судова вимога відповідає правовим нормам, банк зобов'язаний надати запитувану інформацію у визначеному порядку, дотримуючись встановлених процедур та забезпечуючи конфіденційність переданої інформації.

Стабільна банківська система є одним із ключових факторів економіки благополуччя і зростання держави. Саме банківська таємниця гарантує таку стабільність банківської системи держави і розроблена для забезпечення її ефективного функціонування. Рівень довіри до банківської справи у користувачів банківських структур фактично залежить від цього. Інститут банківської таємниці покликаний забезпечити надійний і безпечний розвиток бізнесу. У зв'язку з цим правовий інститут банківської таємниці виступає як невід'ємний елемент правової системи держави, зміст якої визначається особливостями соціально-економічної та правової системи країни.

Банківська таємниця є надзвичайно важливим елементом у взаємовідносинах банківської практики. На особливу увагу заслуговує збереження секретності. Всі кредитні установи (банки) без винятку зобов'язані зберігати таємницю. Цей принцип означає, що вони не повинні розголошувати інформацію про своїх клієнтів, а саме будь-яку інформацію про майновий стан клієнта та економічний стан його компанії, яку кредитні організації не мають права розголошувати.

Важливість інституту банківської таємниці зумовлена тим, що він тісно пов'язаний з правом особи на приватне життя. Оскільки банківська таємниця спрямована на забезпечення довірчих

відносин між банком і клієнтом, то обов'язок її дотримуватись мають усі працівники банку за професійною діяльністю, отже, треба зазначити, що банківська таємниця є різновидом професійної таємниці.

Професійна діяльність банку, яка здійснюється, визначається критерієм визначення характеру відомостей, що становлять банківську таємницю. Іншими словами, банківська таємниця повинна розглядатися як додаткове зобов'язання, що виникло у зв'язку з основним зобов'язанням, забезпечення та супроводження довірителя, і це зобов'язання має зберігатися навіть після припинення основного зобов'язання (тобто припинення депозитного договору).

Отже банківська таємниця як певний вид інформації з обмеженим доступом покликана захистити інформацію, вільний обіг якої можуть порушувати права та інтереси клієнтів банку.

Одним із найважливіших показників розвитку сучасних банків є те, наскільки багато уваги вони присвячують захисту банківської таємниці. Зрештою, рівень довіри кожного зі своїх клієнтів залежить від того, наскільки надійний захист банківської таємниці та рівень нерозголошення такої інформації. Своєю чергою розкриття банківської таємниці за наявності відповідних підстав призводить до юридичної відповідальності із застосуванням відповідних санкцій.

Правовий захист та збереження банківської таємниці гарантується державою та забезпечується шляхом застосування передбачених законом засобів державного примусу. Застосування правових механізмів юридичної відповідальності за розголошення банківської таємниці є правовим засобом забезпечення такої таємниці. Гарантом захисту банківської таємниці є законодавство в межах держави. Особи, винні в порушенні загального порядку за розголошення та використання банківської таємниці, мають нести відповідальність згідно із законом [4].

Юридична відповідальність є найважливішим механізмом гарантування та забезпечення прав і свобод суб'єктів правовідносин, є системоутворювальною категорією правознавства. Єдиного підходу до визначення юридичної відповідальності немає. Юридична відповідальність має свій юридичний зміст і особливості. Найуніверсальнішою юридичною відповідальністю є міра державного примусу. У юридичній науці юридична відповідальність розглядається з позицій низки підходів. На це є п'ять основних причин:

По-перше, немає юридичного визначення “юридичної відповідальності” або навіть визначення будь-якого з галузевих видів відповідальності.

По-друге, поняття відповідальності характеризується полісемантичністю з погляду етимологічного або лінгвістичного аналізу концепту. Філософська та суспільствознавча література також не містить єдиного чіткого розуміння понять “відповідальність” і “соціальна відповідальність”.

По-третє, будь-яке правове явище можна розглядати в рамках різних підходів до розуміння права, відповідно до кожного з них їхня юридична відповідальність також набуває іншого тлумачення і визначення.

По-четверте, юридична відповідальність нерозривно прив'язана до моральної, політичної, релігійної та іншої відповідальності, які впливають одна на одну, суттєво збагачують і доповнюють одна одну. Деякі з цих типів можуть перетинатися вмістом, а сутність інших, зокрема за деякими ознаками, важко розрізнити з політичними, моральними та правовими обов'язками.

По-п'яте, в юридичній літературі виділяють галузеві види юридичної відповідальності, які можуть істотно відрізнитися одна від одної, що ставить під сумнів можливість поєднання їхніх ознак всередині одного родового поняття [5].

Банківське право накладає конфіденційність на відносини між банківським службовцем і вкладником, боржником чи будь-яким іншим клієнтом банку, як і в багатьох інших професійних відносинах, що вимагають збереження професійної таємниці, наприклад, пацієнт і лікар, адвокат і клієнт, священник і пенітент, а також в інших видах двосторонніх правовідносин. Банки ведуть каталоги та реєстри із записами про відображення рахунків та іншої інформації щодо фінансових справ клієнтів, які не мають бути розкриті за звичайних обставин.

Відповідальність за розголошення банківської таємниці є складним юридичним явищем і спрямоване на дотримання правопорядку суб'єктами, які повинні забезпечити захист такої інформації від

її розголошення. Суб'єкти юридичної відповідальності за розкриття банківської таємниці становлять: особи певного органу, з одного боку, і відповідно працівник банку або банківська установа, з другого. Будь-який банк, відповідно його посадові особи, які неправомірно розкрили банківську таємницю, повинні бути предметом юридичної відповідальності згідно із законом. За критерієм суб'єктів, які порушили банківську таємницю, відповідальність можна розділити на індивідуальну та колективну. Закони деяких країн не виділяють окремої відповідальності за розкриття банківської таємниці як окремого виду юридичної відповідальності, але вважається частиною відповідальності за розголошення конфіденційної інформації або інформації про компанію. Працівники банків відповідно до трудового законодавства деяких розвинених країн, які визнані винними у розкритті банківської таємниці (даних банківського рахунку, проведення банківських операцій, інформація про персональні дані), несуть також дисциплінарну або матеріальну відповідальність, а саме відшкодування матеріальних збитків, яких зазнав клієнт банку.

Банківське право Великобританії та Сполучених Штатів, а також деякі юрисдикції континентального права, як-от: Швейцарія, Німеччина, Австрія та Ліхтенштейн, мають певну історію щодо цивільних позовів проти банків за розголошення конфіденційних персональних даних і наступні судові процеси дають змогу нам поглянути на застосування деліктного та договірного права в процесах щодо розкриття банківської документації.

Розглянемо справу Турнє щодо конфіденційності банківських даних. Факти справи були прості. Турнє, бідна людина, отримав від відповідача овердрафт у розмірі 10 фунтів стерлінгів і домовився про щотижневі платежі розміром 1 фунт стерлінгів, які він припинив платити після трьох платежів. Потім він почав тимчасово працювати у фірмі під назвою "Керуон & Ко.", після чого його чек отримала третя сторона, яка пізніше виявилася букмекерською конторою. Керівник банку зателефонував директорам місця роботи позивача і сказав їм, що позивач має деякі борги та бере участь у парі. Згодом Турнє було визнано ненадійною особою для співпраці, його звільнили та подали позов проти банку за теорією неявного контракту та наклепу. Суд встановив, що стосунки між банкіром і клієнтом були конфіденційними, і оголосив низку фактів, за якими можна припускати конфіденційність. Отже, можна стверджувати, що таємниця банківських документів далека до абсолютної і може бути піддана різним кваліфікаціям, визначена загальним правом і законодавчою владою, вона може містити різні відступи, що виникають через інтерес суспільства, а саме виявлення злочинів або перевірка кандидатів на державні посади, податкові перевірки, розкриття спадкоємцям спадкодавця в рамках спадкового провадження та інші.

У різних справах, пов'язаних із розкриттям банківських документів, суди США не раз застосовували принципи деліктного права та теорію неявного контракту. Такі справи розглядалися на підставі порушення контракту, що було визнано найсприятливішим позовом або на підставі деліктних доктрин, таких як зловживання довірою, шахрайство та обман. І навпаки, позивачі час від часу подали до суду на банки за нерозголошення фінансового стану людей, які отримали кредити, але суди не раз підтримували рішення про те, що банки не мали такого обов'язку робити це. У деяких справах також стосувалося питання прав власності вкладника на записи, але суди інколи залишали в силі постанову про те, що банківська документація є власністю банку, так само, як медична карта пацієнта є власністю лікарні.

Історія конфіденційності даних у контексті банківських записів є дещо туманною, оскільки немає єдиного джерела для коментаторів щодо її шляхів, походження та тривалості, так само як, наприклад, немає єдиного загальноприйнятого погляду на те, який привілей конфіденційності є тривалішим. Як зазначив Стокс у статті про історію банківської конфіденційності в Англії, предмет є "дуже частково дослідженою галуззю права". Історія банківської конфіденційності може сягати XVI століття. Можна стверджувати, що банківська конфіденційність, можливо, була справою традиції, принаймні для таких країн, як Швейцарія, які мають дуже старе та детальне статутне законодавство на цю тему; деякі автори стверджують, що конфіденційність даних була банківською традицією до кодифікації; водночас вона обмежена різними федеральними та кантонськими законами [6].

Висновки. Застосування механізмів юридичної відповідальності за розголошення банківської таємниці є правовим засобом забезпечення такої таємниці. Норми законодавства про відповідальність за розголошення банківської таємниці повинні гарантувати її захист і слугувати ефективним механізмом для запобігання порушенням та забезпечення надійного правового захисту банківської таємниці. Порушення банківської таємниці потребує послідовних та скоординованих дій усіх суб'єктів, діяльність яких спрямована на захист інформації та здійснення профілактичних функцій щодо недопущення протиправних дій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Словник фінансово-правових термінів URL: <https://dchgroup.com.ua/ukr/wp-content/uploads/2021/07/sloynyk-finpravo.pdf> (Дата звернення: 12.03.2025).
2. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 року № 2121-III. *База даних “Законодавство України” / ВР України*, 2001, № 5–6, ст. 30). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text> (Дата звернення: 12.03.2025).
3. Про затвердження Змін до Правил зберігання, захисту, використання та розкриття банківської таємниці: постанова Правління Національного банку України № 33 від 18 березня 2024 року. *База даних “Законодавство України” / ВР України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0033500-24#Text> (Дата звернення: 12.03.2025).
4. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року № 435-IV. *База даних “Законодавство України” / ВР України*. URL: https://protocol.ua/ua/tsivilnyi_kodeks_ukraini_stattya_1076/ (Дата звернення: 12.03.2025).
5. Characteristics of liability for disclosure of bank secrecy in Europe and the United States JURÍDICAS CUC. Vol. 19. No. 1. P. 311–338. January–December, 2023. URL: <https://www.researchgate.net/publication/372796431> (Дата звернення: 12.03.2025).
6. Anatoliy A. Lytvynenko Data Privacy and Banking Secrecy: Topical Issues in Commonwealth, Continental Europe and International Jurisprudence *Athens Journal of Law*. Vol. 5, Iss. 3. P. 303–322. URL: <https://www.athensjournals.gr/law/2019-5-3-5-Lytvynenko.pdf> (Дата звернення: 12.03.2025).

REFERENCES

1. *Sloynyk finansovo pravovykh terminiv* [Dictionary of Financial and Legal Terms]. Retrieved from: <https://dchgroup.com.ua/ukr/wp-content/uploads/2021/07/sloynyk-finpravo.pdf> (Accessed: 12.03.2025). [In Ukrainian].
2. *Pro banky i bankivsku diialnist* [On Banks and Banking Activities]: Zakon Ukrainu vid 7 hrudnia 2000 roku No. 2121-III. Baza danykh “Zakonodavstvo Ukrainy” / VR Ukrainy. 2001, No. 5–6, p. 30), Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text> (Accessed: 12.03.2025). [In Ukrainian].
3. *Pro zatverdzhennia Zmin do Pravyl zberihannia, zakhystu, vykorystannia ta rozkryttia bankivskoi taiemnytsi* [On Approval of Amendments to the Rules for the Storage, Protection, Use and Disclosure of Bank Secrecy]: Resolution of the Board of the National Bank of Ukraine No. 33 of March 18, 2024 . Baza danykh “Zakonodavstvo Ukrainy” / VR Ukrainy. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0033500-24#Text> (Accessed: 12.03.2025). [In Ukrainian].
4. *Tsyvilnyi kodeks Ukrainy* [Civil Code of Ukraine]: Zakon Ukrainu vid 16 sichnia 2003 roku No. 435-IV. Baza danykh “Zakonodavstvo Ukrainy” / VR Ukrainy. Retrieved from: https://protocol.ua/ua/tsivilnyi_kodeks_ukraini_stattya_1076/ Baza danykh “Zakonodavstvo Ukrainy” / VR Ukrainy. (Accessed: 12.03.2025). [In Ukrainian].
5. *Characteristics of liability for disclosure of bank secrecy in Europe and the United States JURÍDICAS CUC*. Vol. 19. No. 1. P. 311–338. January–December, 2023. Retrieved from: <https://www.researchgate.net/publication/372796431> (Accessed: 12.03.2025). [In English].
6. Anatoliy, A. *Lytvynenko Data Privacy and Banking Secrecy: Topical Issues in Commonwealth, Continental Europe and International Jurisprudence Athens Journal of Law*. Vol. 5, Iss. 3. P. 303–322. Retrieved from: <https://www.athensjournals.gr/law/2019-5-3-5-Lytvynenko.pdf> (Accessed: 12.03.2025). [In English].

Дата надходження статті: 03.04.2025 р.

Andriana KUT

Lviv Polytechnic National University,
Educational and Research Institute of Law,
Psychology and Innovative Education,
student of the first (bachelor)
level of higher education
andriana.kut.pv.2022@lpnu.ua
ORCID: 0009-0004-6618-9288

Rimma RYMARCHUK

Lviv Polytechnic National University,
Educational and Research Institute of Law,
Psychology and Innovative Education,
Associate Professor of the Civil Law
and Procedure Department,
Ph.D. in Law, Associate Professor
rimma.m.rimarchuk@lpnu.ua
ORCID: 0000-0002-4411-6860

BANKING SECRECY AND LEGAL LIABILITY FOR ITS DISCLOSURE

Protection of banking secrecy is one of the key aspects of the financial stability of the state, ensuring citizens' trust in the banking system. In civil law, banking secrecy is considered as an element of protecting privacy and protecting property rights, which are enshrined in the Constitution of Ukraine and the Civil Code of Ukraine. However, in the context of combating financial crimes and corruption, the state is forced to look for mechanisms to control financial flows, which sometimes requires the disclosure of banking information. The traditional preservation of absolute confidentiality of banking data no longer always meets modern challenges, as it can be used to conceal illegal activities. Banking secrecy is an important element of financial stability and protecting the rights of bank clients, as it guarantees the confidentiality of their financial transactions. At the same time, the need for state control in the field of preventing financial crimes, money laundering and corruption raises the question of the possibility of disclosing banking information. This creates a legal and ethical dilemma: how to ensure a balance between the right of citizens to privacy and the need for the state to control financial flows for the public good. Civil law, which protects personal and proprietary information, recognizes the importance of banking secrecy, but allows for its limitations in exceptional cases. The main challenge is to create legal mechanisms that would allow the state to effectively exercise financial control without violating the rights of bona fide bank customers. Improving legislation should contribute to the transparency of the financial system and strengthening citizens' trust in banks, while ensuring an appropriate level of protection of their personal data. Analysis of banking secrecy in Ukraine in the context of civil law makes it possible to determine the balance between the protection of financial confidentiality and the need for state control.

Keywords: bank, banking secrecy, regulatory framework, state, national bank, banking operations, property rights.